Oponentský posudek bakalářské práce studentky Veroniky ŽĎÁRSKÉ
1. lékařská fakulta, Univerzity Karlovy, obor Ergoterapie

Název: **Uplatnění ergoterapeuta v organizacích pro zdravotně postižené a možné perspektivy do budoucna**
Podtitul: **Příklad programu pro mentálně postižené dospělé**

Vedoucí práce: **doc. MUDr. J. Votava, CSc.**
Oponent práce: **as. Bc. A. Jersáková**

Studentka svou práci zaměřila na problematiku uplatnění ergoterapeuta v zařízeních zdravotně postižených osob, se zaměřením na mentální postižení dospělých klientů. Motivací k napsání této práce byly zkušenosti samotné studentky „....z běžného života nebo praxe během studia" např. „z praxí na okrajových částech republiky".
Domnívám se, že na této práci studentka strávila mnoho času, a že se snažila shrnout a zpracovat potřebné informace o práci ergoterapeuta a organizacích pro osoby s mentálním postižením, právě z pohledu ergoterapeuta. V úvodu práce postrádám jednoznačně definovaný cíl bakalářské práce.

V práci jsou shrnuty obecné informace o mentálním postižení, organizace pro zdravotě postižené obecně i organizací pro osoby s mentálním postižením. Uvádí zde i program pro klienty s tímto typem postižení. Domnívám se, že studentka zcela nevhodně zvolila podtitul ke své práci (zaměřenou na mentální postižení, nazvala ji jako Příklad programu pro mentálně postižené dospělé, na místo např. Příklad zařízení pro mentálně postižené dospělé s návrhem ergoterapeutického programu v něm). Celá práce by měl být zaměřena na organizace!

Studentka v teoretické části, kterou nemá jednoznačně oddělenou od praktické části (ve své práci ji nazývá jako obecnou část), uvádí „terminologii zdrav. postižení" – typy postižení obecně, a v další kapitole (2.2) se již plně věnuje tématu o mentálním postižení.
Další kapitolou je Organizace zdravotně postižených (3), dalo by se považovat jako součást praktické části bakalářské práce. Tato kapitola je rozdělena na základní typy organizací (neziskové, nevládní, dobrovolnické organizace atd.), což jako přehled a shrnutí nabídky možností organizací pro ZP je přehledné. Současně v této kapitolou je podkapitola příklady organizací pro mentálně postižené osoby (3.5), která je však vzhledem k rozsahu a vzhledem ke zaměření na téma práce nedostatečná. V této kapitole chybí bližší informace o organizacích pro mentálně postižené osoby, které má dobře a přehledně zpracované v přílohách (ovšem v kapitole 3.5 nemá k přílohám odkaz). Hovoří zde pouze o dvou sdruženích a mezinárodní lize, která má přes 172 organizací.

Za zcela praktickou část považuji kapitolu 4 Program pro mentálně postižené v praxi, kde studentka popisuje konkrétní zařízení pro mentálně postižené osoby. Celková náplň textu v této kapitole nekoresponduje s názvem kapitoly, protože kapitola je rozdělena na popis konkrétního zařízení s informací o činnosti a rozvrhu zařízení (časový rozvrh, uplatnění jednotlivých profesí a terapií). Oceňuji návrh studentky, jak by se ergoterapie mohla uplatnit v tomto zařízení (4.2), kde doposud žádný ergoterapeut nepracoval.
Velmi zajímavou shledávám kasuistickou část, klientů z popisovaného zařízení. Tyto (dvě) kasuistiky jsou zpracovány velmi pečlivě a podrobně s návrhem terapie a zhodnotí výsledků terapie.

Při pročítání práce nabývám dojmu, že práce je spíše určena pro zařízení, kde studentka absolvovala praxi a kde nemají ergoterapeuta. Kde by měla práce sloužit jako poskytnutí informací o tom, co by ergoterapeut mohl v „jejich" zařízení dělat a čím by mohl být prospěšný (viz kapitola 4.7).

V závěru bakalářské práce velmi pozitivně hodnotím diskuzi, který je jakousi sebereflexí zkušeností, které nabyla při práci ergoterapeuta nejen s mentálně postiženými klienty.

Bakalářská práce obsahuje 61 stran textu z toho je 14 stran příloh, kde je uvedeno 9 stran s přehledem některých organizací, které se zabývají problematikou osob s mentálním postižení.

Práce s literaturou a citace. Studentka má dostatek česko-jazyčné literatury, ale uvítala bych i literaturu v cizím jazyce. Citace v textu používá přiměřeně, ale v seznamu použité literatury (str. 46) nemá jednotnou formu citací. Použití internetových stránek v takovém „hojném" počtu také nepovažuji za příliš vhodné.

Grafická úprava a logické členění kapitol není zcela přehledné např. chybí zarovnání do bloků. Nepřehledné členění textu, které omezuje orientaci v práci. Přesně nevím, kde mám najít hranici mezi teorií a praxí, co jsou informace obecné a co již samotné poznatky studentky.

Téma a otázky pro obhajobu bakalářské práce:

Chybí jednoznačný cíl bakalářské práce. Jaký je cíl práce? Na str. 7 – nesouhlasím, že mentální postižení vzniká před porodem, během, nebo do 2 let po narození a že získaná mentální retardace je (-) demence („po druhém roku dítěte", viz str. 9). Jaký je rozdíl mezi mentální retardací a demencí, souvislost mezi těmito termíny? Zvolený podtitul práce. Proč? Způsob členění kapitol, nejasný přechod mezi teorií a prací, horší orientace. Sjednocení citací.

Závěr:

Domnívám se, že tato práce splňuje i přes veškeré připomínky obsah i rozsah bakalářská práce. Proto doporučuji k obhajobě.

Z ergoterapeutického hlediska je bakalářská práce průměrná, ale mohla by pomoci nejen ergoterapeutům při orientaci v problematice osob s mentálním postižením, nebo jako příklad kasuistické práce u mentálně postižených osob.

Tuto bakalářskou práci navrhuji ohodnotit – dobře, v případě velmi dobrého obhájení – velmi dobře.

15. 5. 2006

as. Bc. Anna Jersáková

Jersáková Anna